

Kultur- och Fritidsnämnden

SKRIVELSE

Ang Fältassistenter i Sala kommun

Bakgrund

Det finns en stor politisk enighet i Sverige om att barns och ungdomars välfärd är en mycket viktig angelägenhet för samhället. Den psykiska hälsan bland barn och ungdomar ska enligt de folkhälsomål som fastställts särskilt uppmärksammas. Det är viktigt att detta omsätts i praktiken genom att man inför alla viktiga beslut analyserar vad konsekvenserna blir för barnen och deras föräldrar. Barns och ungdomars hälsa är en angelägenhet för alla de verksamheter där de vistas stora delar av sin tid, det vill säga inte bara för de insatser som särskilt syftar till att motverka psykisk ohälsa, till exempel barn- och ungdomspsykiatri. Ungdomar lever idag med olika förutsättningar och mycket pekar på att den psykiska ohälsan ökar. I Sala ser vi idag oroligt på arenor där barn och ungdomar spontant samlas och där det uppstår friktioner mellan olika intressenter. Tex Stadsparken/skateparken, Lärkans sportfält/konstgräset, Långforsen/badplatsen för att nämna några.

Uppdrag

Fältverksamhet/Fältassistenter arbetar förebyggande och uppsökande bland barn och ungdomar, företrädesvis i åldersgruppen 10 till 20 på ungdomarnas olika arenor och på annan plats i den offentliga miljön. Fältassistenter arbetar med ett förebyggande perspektiv och inriktat mot ungdomar i riskzon. Syftet är att motverka riskfaktorer och tillföra friskfaktorer. I deras uppdrag ingår ofta drogprevention och information gentemot ungdomar och vuxna. Fältassistenter kommer att arbeta på tider och platser där unga befinner sig. De ska jobba för att stärka ungdomars tilltro till sina egna förmågor, mobilisera deras nätverk och länka till resurser i samhället. Deras uppgift blir också att fungera som bollplank och samordnare för verksamheter och föreningar som på olika sätt kommer i kontakt med barn och ungdomar i kommunen. Ej myndighetsutövning (fritidsfältare). Därmed bör verksamheten ligga under kultur- och fritidsnämndens kompetensområde och ske i nära samverkan med övriga kontor

Exempel på arbetsuppgifter

- En kontaktperson åt Vallaskola, en åt Ekebyskolan och en åt Gymnasieskolorna
- En med inriktning HBTQ, en med inriktning ANDT och en med inriktning hemmasittare
- Föräldrautbildningar
- En med inriktning företag, en med kommunala instanser och en mot grannkommuner
- Jobba med snabba insatser, ta fram manualer som lätt kan sjösättas
- Geografiska ansvarsområden
- Så stor del som möjligt av arbetstid ska ske på ungdomarnas egna arenor

Kommunstyrelsens förvaltning

Vinster

En rimlig hypotes är att det finns en samhällsekonomisk potential i att satsa på förebyggande arbete inom de generella verksamheterna för barn och ungdomar, inte minst mot bakgrund av att de selektiva insatser som behövs om problem inte förebyggs är så kostsamma. Mycket talar för att samhället får höga kostnader på längre sikt i de fall som psykisk ohälsa inte förebyggs hos barn och ungdomar genom tidiga insatser. Ex De externa placeringarna av unga kan kosta mellan 4000-7000 kronor per dygn och vårdtagare på HVB-hem, dvs ca 990 000 kronor vid en 6 månaders placering.

Trygghetsskapande arbete under 2022 och framåt kommer att säkerställa att Sala är tryggt och säkert. Detta görs genom bland annat genom ovan nämnda riktade satsningar mot det som skapar otrygghet i Sala. Fältverksamheten kommer att i samverkan med andra aktörer för att gemensamt hantera de utmaningar som finns inom ohälsa, trygghet och säkerhet. I detta arbete ingår både klassiskt socialt preventionsarbete, men också situationellt arbete med åtgärder i bland annat den fysiska miljön. Genom att delta i platssamverkan (EST-gruppen) tar fältassistenterna del av en brett förankrad och uppdaterad lägesbild som är samordnad av polisen och kan ligga till grund för hur resurserna riktas. Det utvecklas metoder och genomförs aktiviteter som kan tillföra friskfaktorer i de ungas liv.

Fältverksamheten uppmärksammar barn som kan behöva stöd och erbjuder en modern, rättssäker och evidensbaserad verksamhet i ett tidigt skede. Fältverksamheten kan stötta unga i att komma bort från riskmiljöer, lotsa till alternativa fritidssysselsättningar, och samverka med kommunens föreningsliv för att hitta nya intressen eller bryta en negativ utveckling. Ungar behöver ha en bra fritid med upplevelsen av att deras behov och levnadsmönster har betydelse. De har prosociala färdigheter, god självkänsla och insikt i att de kan påverka konkret verksamhet. I förlängningen växer de upp till ansvarstagande prosociala vuxna.

Som framgår av genomgången ovan är det oerhört svårt att ge en hållbar beräkning av "lönsamheten" av fältverksamheten. Det är för många parametrar att ta hänsyn till och med avseende på det, är det omöjligt att ge en helt igenom "sann" bild av situationen. En mycket försiktig uppskattning är dock att fältverksamheten lönar sig. Det får anses som sannolikt att det tillkommer samordningsvinster mellan övriga aktörer, både externa verksamheter och andra kommunala samarbetspartners. Hur dessa möjliga vinster skall bedömas hänger också samman med vilka ambitioner och vilka mål Sala kommun har för sina verksamheter. Om man vill upprätthålla den nivå på de sociala tjänsterna som finns idag, är det sannolikt så att verksamheten är "lönsam" för Sala kommun med avseende på de ekonomiska aspekterna här och nu. Dessutom kommer möjliga vinster på lite längre sikt. En ung människas marginalisering och de påföljande kanske livslånga kostnaderna för ett utanförskap är så stora att preventiva insatser och tidiga ingripanden sannolikt innebär både en ekonomisk vinst för samhället i stort, men också för de kommuner som satsar på tidiga insatser.

För att stärka Sala kommuns attraktivitet och nå målet att alla som så önskar ska kunna leva och verka i Sala kommun är det viktigt att fältverksamhet bedrivs enligt ovan.

Kommunstyrelsens förvaltning

FÄLTVERKSAMHET, 3 Personal samt drift

Budget	2021 (4mån)	2022-
Personal, 3 personer	520	1 560
Drift för kontaktbyggande verksamhet	<u>50</u>	<u>150</u>
	570	1 710

Förslag till beslut

Kultur och fritidsnämnden beslutar
att föreslå kommunstyrelsen besluta att införa verksamhet med fältassistenter enligt
bilaga

att föreslå kommunstyrelsen besluta att ge Kultur- och fritidsnämnden i uppdrag att
bedriva fältverksamhet enligt bilaga

att föreslå kommunstyrelsen besluta att tillföra medel till Kultur- och fritidsnämnden
enligt bilaga

Roger Nilsson
Kultur- och fritidschef